

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: 081 «Право» Рік навчання: 4-й, семестр 8-й Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Права</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к. ю. н., доц. Маньгора Таміла Василівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>tmangora@gmail.com</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародне гуманітарне право» є вибірковою компонентою ОПП за вибором студента.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції - 24 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота – 72 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити: «Цивільне право України», «Господарське право», «Міжнародне приватне право».

Постреквізити: «Міжнародне право», «Господарсько процесуальне право».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Розвинення творчого правового мислення студентів, оволодіння ними систематизованими науковими знаннями з права, виховання у них поважного ставлення до Конституції, законів та підзаконних актів України. Тлумачення і правильне застосовувати нормативно-правових актів в практичній діяльності, грамотне оцінювання юридичних фактів, вільне орієнтування в сучасному правовому полі.

З кінця ХІХ і до початку ХХІ століття відмічається посилена увага до проблем гуманітарного характеру. Це пов'язано, по-перше, із застосуванням нових засобів та методів ведення війни і, по-друге, із глобальним характером збройних конфліктів. Відповіддю на це стало створення Міжнародного Комітету Червоного Хреста, Ліги Націй, а потім – і Організації Об'єднаних Націй; скликання Гаазької і Женевської конференцій та прийняття цілої низки міжнародно-правових актів, які регулюють питання ведення війни, правовий статус учасників збройних конфліктів, захист цивільного населення та відповідальність за воєнні злочини і злочини проти людства тощо.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Оволодіння студентами знань про джерела і принципи міжнародного гуманітарного права; поняття і види збройних конфліктів та правовий статус її учасників; режим воєнного полону та воєнної окупації; засоби і методи ведення війни; захист культурних цінностей та цивільних об'єктів у збройних конфліктах; відповідальність за споєння військових злочинів та злочинів проти людства; а також – про міжнародно-правові засоби захисту прав людини.

Завдання вивчення дисципліни

Освоїти галузі нормативного регулювання міжнародного гуманітарного права; знати основні міжнародно-правові норми в галузі гуманітарного права; знати практику застосування норм МГП.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі юридичної діяльності чи у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Фахові компетентності (СК):

СК 4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК 5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК 6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

Програмні результати:

Р 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Р 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми

Р 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

Р 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Поняття і історія становлення міжнародного гуманітарного права.	2	2	8
2	Джерела і принципи міжнародного гуманітарного права	2	2	8
3	Поняття і види збройних конфліктів. Етапи війни	4	2	8
4	Правове становище осіб у збройних конфліктах	2	4	8
5	Режим військового полону та воєнної окупації	4	2	8
6	Засоби і методи ведення війни	2	2	8
7	Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей у збройних конфліктах	4	4	8
8	Відповідальність за злочини і правопорушення у сфері міжнародного гуманітарного права	2	4	8
9	Міжнародно-правові засоби захисту прав людини у сфері міжнародного гуманітарного права	2	2	8
	Разом 120	24	24	72

Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	15	одноразово	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	17	2 рази	Усне та письмове опитування, тестування у системі СОКРАТ, MOODLE
Разом		72		

Список основної та додаткової літератури.

Основна

1. Анцелевич Г.О., Покрещук О.О. Міжнародне право. Підручник. К.: Алерта, 2003;
2. Барсуков К.В. Адміністративно-правове забезпечення проходження служби працівниками органів внутрішніх справ у складі міжнародних миротворчих підрозділів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 Держ. НДІ МВС України. К., 2010. 20 с.;
3. Білоцький С.Д. Миротворчі операції НАТО в Південно-Східній Європі:

міжнародно-правовий аспект. К.: 2010. 270 с.;

4. Білоцький С.Д. Миротворчі операції НАТО в південно-східній Європі. Міжнародно-правовий аспект: монографія. К.: Видавничий дім «Промінь», 2010. 270 с.;

5. Гачкевич А.О. Основні права та обов'язки держав: концепція Л. Ейрліха. Проблеми міжнародних відносин. 2011. Випуск 2. С. 54-66;

6. Гердеген М. Міжнародне право Пер. з нім. Р. Корнута. К.: К.І.С., 2011. 516 с.;

Допоміжна

1. Резолюція Женевської міжнародної конференції. Женева, 29 жовтня 1863 р.;

2. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих воїнів у діючих арміях. Женева, 22 серпня 1864 р.;

3. Додаткові правила про поліпшення долі поранених у діючих арміях. Женева, 20 жовтня 1868 р.;

4. Декларація про заборону розривних і запалювальних куль, маса яких не перевищує 400 грамів. Санкт-Петербург, 29 листопада 1868 р.;

5. Закони сухопутної війни. Оксфорд, 9 вересня 1880 р.;

6. Заключний акт Міжнародної мирної конференції. Гаага, 29 липня 1899 р.;

7. Конвенція (I) про мирне розв'язання міжнародних спорів. Гаага, 29 липня 1899 р.;

8. Конвенція (II) про закони та звичаї сухопутної війни. Гаага, 29 липня 1899 р.;

9. Конвенція (III) про поширення положень Женевської конвенції 1864 р. на морську війну. Гаага, 29 липня 1899 р.;

10. Декларація про заборону бомбардувань з повітряних куль або іншими подібними новими методами. Гаага, 29 липня 1899 р.;

11. Декларація про заборону застосування куль, що легко розвертаються або сплющуються (кулі «дум-дум»). Гаага, 29 липня 1899 р.;

12. Декларація про заборону застосування на війні задушливих, отруйних та інших подібних газів і бактеріологічних засобів. Гаага, 29 липня 1899 р.;

13. Декларація про незастосування куль, що легко розгортаються та сплющуються. Гаага, 29 липня 1899 р.;

14. Конвенція про звільнення санітарних суден на час війни від податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Гаага, 21 грудня 1904 р.;

15. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих воїнів у діючих арміях. Женева, 6 липня 1906 р.;

16. Завершальний акт II Міжнародної мирної конференції. Гаага, 18 листопада 1907 р.;

17. Конвенція (I) про мирне розв'язання міжнародних спорів. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
18. Конвенція (II) про обмеження застосування сили для повернення боргів за контрактами. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
19. Конвенція (III) про початок воєнних дій. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
20. Конвенція (IV) про закони та звичаї сухопутної війни з додатком: Положення про закони та звичаї сухопутної війни. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
21. Конвенція (V) про права нейтральних держав і осіб у разі сухопутної війни. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
22. Конвенція (VI) про статус суден торгового флоту противника в разі початку війни. Гаага, 18 17 листопада 1907 р.;
23. Конвенція (VII) про переобладнання суден торгового флоту на військові кораблі. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
24. Конвенція (VIII) про встановлення підводних мін, що автоматично вибухають від дотику. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
25. Конвенція (IX) про бомбардування морськими силами під час війни. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
26. Конвенція (X) про поширення положень Женевської конвенції 1864 р. на морську війну. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
27. Конвенція (XI) про деякі обмеження у використанні права захоплення в морській війні. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
28. Конвенція (XII) про створення Міжнародного третейського суду. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
29. Конвенція (XIII) про права та обов'язки нейтральних держав у морській війні. Гаага, 18 листопада 1907 р.;
30. Декларація про закони морської війни. Лондон, 29 лютого 1909 р.;
31. Додатковий протокол до Конвенції про створення Міжнародного третейського суду. Гаага, 19 вересня 1910 р.;
32. Інструкція про принципи ведення війни на морі. Оксфорд, 9 серпня 1913 р.;
33. Договір про використання субмарин і шкідливих газів на війні. Вашингтон, 6 лютого 1922 р.;
34. Женевський протокол про заборону застосування на війні задушливих, отруйних та інших подібних газів і бактеріологічних засобів. Женева, 17 червня 1925 р.;
35. Конвенція про нейтралітет під час морської війни. Гавана, 20 лютого 1928 р.;

36. Завершальний акт Дипломатичної конференції. Женева, 27 липня 1928 р.;
37. Конвенція про покращення долі поранених і хворих у діючих арміях. Женева, 27 липня 1929 р.;
38. Конвенція про поводження з військовополоненими. Женева, 9 липня 1929 р.;
39. Договір про відмову від війни як засобу національної політики (Пакт Бріана-Келлога). Вашингтон, 1928 р.;
40. Договір про обмеження та скорочення військово-морських сил. Лондон, 22 квітня 1930 р.;
41. Договір про захист культурних, наукових установ та історичних пам'яток (Roerich Pact). Вашингтон, 15 квітня 1935 р.;
42. Правила про підводну війну. Лондон, 6 листопада 1936 р.;
43. Договір про судове переслідування і покарання військових злочинців і Статут Міжнародного військового трибуналу. Лондон, 8 серпня 1945 р.;
44. Про поширення принципів міжнародного права на Статут Нюрнберзького трибуналу. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН. Нью-Йорк, 11 грудня 1946 р.;
45. Американський договір про мирне врегулювання (Боготський пакт) 1948 р.;
46. Міжнародна конвенція про запобігання злочинам геноциду і покарання за них. Нью-Йорк, 9 грудня 1948 р.;
47. Загальна декларація прав людини. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН. Нью-Йорк, 10 грудня 1948 р.;
48. Завершальний акт Дипломатичної конференції. Женева, 12 серпня 1948 р.;
49. Конвенція (I) про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях. Женева, 12 серпня 1949 р.;
50. Конвенція (II) про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, що зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі. Женева, 12 серпня 1949 р.;
51. Конвенція (III) про поводження з військовополоненими. Женева, 12 серпня 1949 р.;
52. Конвенція (IV) про захист цивільного населення під час війни. Женева, 12 серпня 1949 р.;
53. Резолюція Дипломатичної конференції. Женева, 12 серпня 1949 р.;
54. Принципи міжнародного права, визнані Статутом Нюрнберзького трибуналу. Нью-Йорк, 29 липня 1950 р.;
55. Завершальний акт міжурядової конференції про захист культурних цінностей під час війни. Гаага, 14 травня 1954 р.;
56. Конвенція про захист культурних цінностей під час військових конфліктів. Гаага, 14 травня 1954 р.;

57. Протокол про захист культурних цінностей під час військових конфліктів. Гаага, 14 травня 18 1954 р.;
58. Резолюція міжурядової конференції про захист культурних цінностей під час війни. Гаага, 14 травня 1954 р.;
59. Правила про обмеження небезпек, яких може зазнати цивільне населення під час війни. Женева, вересень 1956 р.;
60. Права людини під час збройних конфліктів. Резолюція XXIII Міжнародної конференції з прав людини. Тегеран, 12 травня 1968 р.;
61. Конвенція про заборону розробки, виробництва та нагромадження запасів бактеріологічної (біологічної) і токсичної зброї та про їх знищення. Нью-Йорк, 10 квітня 1972 р.;
62. Угода про незастосування строку давності до злочинів проти людства і військових злочинів. Страсбург, 25 січня 1974 р.;
63. Конвенція про заборону військового чи будь-якого іншого ворожого використання засобів впливу на природне середовище. Нью-Йорк, 10 грудня 1976 р.;
64. Завершальний акт Дипломатичної конференції 1974-1977 рр. Женева, 10 липня 1977 р.;
65. Додатковий протокол I до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів. Женева, 8 червня 1977 р.;
66. Додаток 1 до Додаткового протоколу I. Женева, 8 червня 1977 р.;
67. Додаток 2 до Додаткового протоколу I. Женева, 8 червня 1977 р.;
68. Додатковий протокол II до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру. Женева, 8 червня 1977 р.;
69. Резолюція Дипломатичної конференції 1974-1977 рр. Женева, 8 червня 1977 р.;
70. Рішення про системи зброї малого калібру. Женева, 28 вересня 1979 р.;
71. Завершальний акт Конференції ООН про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатись такими, що завдають надмірних пошкоджень або мають невивіркову дію. Женева, 10 жовтня 1980 р.;
72. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатись такими, що завдають надмірних пошкоджень або мають невивіркову дію. Женева, 10 жовтня 1980 р.;
73. Протокол про осколки, які не підлягають виявленню, до Конвенції ООН 1980 р. (Протокол I). Женева, 10 жовтня 1980 р.;

74. Протокол про заборону або обмеження застосування мін, мін-пасток та інших пристроїв до Конвенції ООН 1980 р. (Протокол II). Женева, 10 жовтня 1980 р. (3 поправками від 3 травня 1996 р.);
75. Протокол про заборону або обмеження застосування запалювальної зброї до конвенції ООН 1980 р. (Протокол III). Женева, 10 жовтня 1980 р.;
76. Статут Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Напівмісяця. Женева, 01 жовтня 1986 р.;
77. Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців. Нью-Йорк, 4 грудня 1989 р.;
78. Документ Копенгагенського совещання Конференції по человеческому измерению СБСЕ 1990 г. // Советское государство и право. 1990. – № 11. – С. 93-104.;
79. Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення і застосування запасів хімічної зброї та її знищення. Париж, 13 січня 1993 р.;
80. Статут Міжнародного кримінального трибуналу для колишньої Югославії. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН. Нью-Йорк, 25 травня 1993 р.;
81. Керівництво Сан-Ремо з міжнародного права, застосовного до збройних конфліктів на морі. Сан-Ремо, 12 червня 1994 р.;
82. Статут Міжнародного кримінального трибуналу для Руанди. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН. Нью-Йорк, 8 листопада 1994 р.;
83. Протокол про осліплюючу лазерну зброю до Конвенції ООН 1980 р. (Протокол IV). Нью-Йорк, 13 жовтня 1995 р.;
84. Конвенція про заборону застосування, нагромадження, виробництва і розповсюдження протипіхотних мін та їх знищення. Осло, 18 вересня 1997 р.;
85. Римський статут Міжнародного кримінального суду. Рим, 17 липня 1997 р.;
86. Статут Міжнародного Комітету Червоного Хреста. Женева, 24 червня 1998 р.; 19
87. II протокол до Конвенції про захист культурних цінностей під час збройних конфліктів. Гаага, 26 березня 1999 р.;
88. Договір про звичайні збройні сили в Європі. Париж, 19 листопада 1999 р.;
89. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини, що стосується участі дітей у збройних конфліктах. Нью-Йорк, 25 травня 2000 р.;
90. Угода про Статут Спеціального суду для Сьєрра-Леоне. Нью-Йорк, 16 січня 2002 р.;
91. Протокол про вибухонебезпечні пережитки війни до Конвенції ООН 1980 р. (Протокол V). Нью-Йорк, 28 листопада 2003 р.;

92. Додатковий протокол III до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що стосується прийняття додаткової розпізнавальної емблеми. Женева, 8 грудня 2005 р

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
- <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
6. <http://www.konspect.com> - Навчальний портал «Готуємось до занять»
7. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал

Контроль і оцінка результатів навчання

У відповідності до положення “Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті”, розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв’язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (залік в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов’язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Ба ли
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
4	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5

5	Участь у роботі на практичних заняттях	15
6	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 2	30
	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, виконання макетів, виступ на наукових конференціях)	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань студента

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації). Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка, % від максимального балу	Критерії оцінювання
Відмінно 90 – 100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Добре 75-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Задовільно 66-74	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Достатньо 60-65	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
Незадовільно 35-59	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Недостатньо 1-34	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.